

Vuoden 2021 talousarvion valmistelu / Hyvinvointilautakunta

HYVILTK 07.09.2021 § 24

Hallintopäällikkö Kirsi Riihioja:

Talouden näkymät

Talouden suunnitteluun aiheuttaa edelleen epävarmuutta koronatilanteen jatkuminen. Korona aiheuttaa rokotusten, testauksen, hoidon ja varautumisen vuoksi todennäköisesti kustannuksia vielä vuonna 2022. Myös toiminnantuotot eivät kerry normaalisti, mikäli rajoitustoimet jatkuvat.

Kuntien lähivuosien palvelutarpeen kysyntää ja menopaineita lisää ikääntyneiden suhteellisen määrän voimakas kasvu. Lisäksi hallitusohjelma sisältää useita kuntien tehtäviä lisääviä toimenpiteitä. Uudet tehtävät on tosin luvattu kompensoida kunnille täysimääräisesti.

Bruttokansantuote näyttäisi tuoreempien ennusteiden mukaan jatkavan noin 3 prosentin kasvua vuonna 2022. Myös kunnallisverot kehittyisivät tämän hetkisten arvioiden mukaan suotuisasti vuonna 2022.

Vuoden 2023 alusta toteutuva sote-uudistus vaikeuttaa vuosien 2023-2024 arviointia. Uudistuksessa kunnista siirretään hyvinvointialueille koko maan tasolla yhtä paljon kustannuksia ja tuloja. Siirrettävää toimintakatetta (nettokustannus) vastaan siirretään vastaava määrä valtionosuuksia, yhteisöveroa sekä kunnallisveron tuottoa. Kuntien kunnallisveroprosentteja lasketaan tämän hetkisten arvioiden mukaan reilulla 13 prosenttiyksiköllä. Kokonaisuudessaan Ylöjärven osalta sotemuutoksen vaikutus olisi alustavien laskelmien mukaan suhteellisen neutraali.

Ylöjärven talous on ollut 2010- luvun kohtuullisessa tasapainossa. Ylijäämisiä tilikausia on ollut selvästi enemmän, kun alijäämisiä. Viime aikoina on ollut kuitenkin vuosia, jolloin vuosittainen menokasvu on ollut talouden tasapainotilan ylläpidon kannalta liian suurta. Myös vuoden 2021 tilinpäätösennuste ennakoi voimakasta menokasvua. Olennainen osa talouden tasapainon ylläpitämisessä onkin vuosittaisen menokasvun pitäminen keskimäärin kohtuullisella tasolla.

Raami vuodelle 2022

Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2022 talousarvion laadintaa ohjaavan raamin kokouksessaan 30.8.2021. Raamin laadinnan pohjana oli vuoden 2021 tilinpäätösarvio. Raami on lautakuntien talousarviovalmistelua ohjaava.

Toimintatuotot on raamissa kokonaisuudessaan asetettu vuoden 2021 tasolle. Osastojen tulee kuitenkin arvioida käyttötalouden tulot ja mahdollisuus tuloarviokorotuksiin mahdollisimman realistisesti aiempien vuosien kehitykseen ja tulevaisuuden näkyymiin perustuen.

Menoraamissa on kasvua 2,6 % vuoden 2021 tilinpäätösennusteeseen nähden. Hyvinvointilautakunnan osalta menoraami (ulkoiset menot) on seuraava:

	euroa
Tilinpäätösennuste 2021	4 150 000
Asukaslautakunnan ja hyten siirrot	+ 148 000
Sopimuskorotukset 1 %	+ 20 000
Eläkemaksujen nousu 0,5 %	+ 10 000
Kustannusnousu 1 %	+ 15 000
Muu lisäysvara	+ 25 000
Raami yhteensä	4 368 000

Muu lisäysvara kattaa lakisääteiset tai muut sen luonteiset sitovat lisätarpeet. Talousarvioprosessin alkuvaiheessa on tullut ilmi, että osastoilla on edellä mainittujen lisäksi useita lisäresursointitarpeita. Nämä eivät raamin menokasvuvaraan mahdu. Eli lisätarpeiden toteuttaminen edellyttää raamiin nähden muita säästöjä tai tuloerien kasvua.

Nettoinvestoinneille (omahankintamenoille) on asetettu 19,4 miljoonan euron maksimitaso vuodelle 2021 ja investoinnit valmistellaan osana MAPSTO-valmistelua.

Talousarvioesitys

Taulukossa on esitetty ulkoiset menot tehtäväalueittain. Sisäiset menot on esitetty vain tämän vuoden talousarviosta informatiivisena tietona.

	TP 2020	TA 2021	sisäiset menot TA 2021	TA 2022	kasvu euroa
Hallinto	108 240	171 533	16 508	187 813	16 280
Kulttuuritoimi	335 200	450 988	146 211	496 505	45 517
Hyvinvointipalvelut	0	0		157 252	157 252
Kirjastotoimi	1 239 090	1 325 682	615 493	1 380 793	55 111
Liikuntatoimi	874 200	916 893	1 737 885	987 715	70 822
Musiikkiopisto	244 937	245 000	0	245 000	0
Vapaa sivistystyö	228 951	208 400	0	213 500	5 100
Nuorisotyö	725 705	830 300	195 575	842 596	12 296
Lautakunta	3 100 912	4 148 796	2 711 672	4 511 174	362 378

Vuoden 2022 hyvinvointilautakunnan talousarvioesitys pitää sisällään seuraavat tehtäväalueiden toiminnalliset lisäykset ja muutokset:

1. Kirjastopalvelut

Esitys: Perustetaan mediaohjaajan uusi toimi.
Vaikutus käyttömenoihin 41 000 €

Perustelut: Kirjastolain mukaan yksi kirjaston keskeisiä tehtäviä on monilukutaidon edistäminen. Monilukutaito sisältää perinteisen lukutaidon ohella yhä kasvavassa määrin erilaisia digitaalisia ja mediataitoja. Tämän vuoksi kirjaston tulee kehittää ja monipuolistaa digitaalisia palvelujaan: ohjata asiakkaita niiden käyttämisessä ja kehittää uusia palvelumuotoja. Hyvät digitaaliset palvelut lisäävät kaupunkilaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia kirjastopalvelujen ja osallisuuden pariin (esim. striimattava tapahtumatuotanto, etävinkkaukset, etäyhteys vanhuksiin ja vammaisiin). Näiden toteuttaminen ei ole mahdollista nykyisin resurssein. Mediaohjaajalla vastataan palvelutarpeiden laajentumiseen ja henkilöstön erityisosaamisen tarpeen kasvuun.

2. Kulttuuripalvelut

Esitys 2.1: Vakinaistetaan yhteisötaiteilijan toimi.
Vaikutus käyttömenoihin 45 000 €.

Perustelut: Yhteisötaiteilijan työn tavoitteena on kulttuurihyvinvoinnin lisääminen ikääntyneiden asumispalveluissa Ylöjärvellä. Yhteisötaide tuo vanhusten arkeen kokemuksellisia ja sosiaalisia mahdollisuuksia, jotka tukevat vanhusten omaa toimijuutta, luovuutta ja tunteiden ilmaisua. Yhteisötaiteen lähtökohtana on yhdenvertaisuus - kaikkien oikeus ja mahdollisuus osallistua taide- ja kulttuuritoimintaan. Tavoitteena on myös vanhusten asuinympäristön yhteisöllisyyden ja yhteisen tekemisen kehittäminen. Yhteisötaiteilijan monipuolisesta toiminnasta saatu palaute on ollut erinomaista. Yhteisötaiteilijan työ sopimukset ovat toistaiseksi olleet määräaikaista.

Esitys 2.2: Lisätään kulttuurijärjestöjen avustussummaa 7 000 €. Perustelu: Nykyisen avustussumman alhainen taso, vuonna 2021 4 400 €. Verrokkina liikuntapalvelut: 100 500 €.

3. Liikuntapalvelut

Esitys: Perustetaan uimahallissa työskentelevän liikunnanohjaajan toimi. Vaikutus käyttömenoihin 33 000 €.

Perustelut: Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton asiantuntijalausannon mukaan vesiliikunnanohjaajat eivät voi ohjaustehtäviensä ohessa toimia altailla uinninvalvojina. Koska liikunnanohjausta ei ole tarkoitus vähentää, on edellä todettu ohjeistus kompensoitava uinninvalvonnan lisäyksellä.

4. Nuorisopalvelut

Esitys 4.1: Perustetaan nuoriso-ohjaajan toimi liikkuvaan nuorisotyöhön. Vaikutus käyttömenoihin 35 000 €.

Perustelut: Ylöjärvelle on 2021 perustettu liikkuvan nuorisotyön yksikkö Rundi. Fyysisesti Rundi on matkailuautosta tilaustyönä muokattu liikkuva nuorisotila. Uuden toimen työpanos kohdistetaan Rundin toimintaan.

Esitys 4.2: Perustetaan koulu yhteisöohjaajan toimi. Vaikutus käyttömenoihin 35 000 €.

Perustelut: Pitkän tähtäimen tavoitteena on levittää koulu yhteisön ohjaustoiminta kaikille Ylöjärven kouluille. Tällä hetkellä Ylöjärvellä toimii kaksi vakinaista koulu yhteisöohjaajaa sijoituspaikkoina Ylöjärven yhtenäiskoulu ja Kauraslammien koulu. Metsäkylän koululla koulu yhteisöohjaaja on toiminut määräaikaikaisesti hankerahalla, jonka käyttökausi on päättymässä. Nyt esitettävän uuden toimen sijoituspaikka on Metsäkylän koulu.

Esitys 4.3: Lisätään nuorisojärjestöjen avustussummaa 8 000 €. Perustelu: Nykyisen avustussumman alhainen taso, vuonna 2021 11 880 €. Verrokkina liikuntapalvelut: 100 500 €

5. Vapaa sivistystyö

Esitys: Lisätään Tampereen seudun työväenopiston maksuosuutta 5 000 €. Maksuosuus on nyt 200 000 €.

Perustelut: Maksuosuutta ei ole yhdistymissopimuksen solmimisen jälkeen tarkistettu.

6. Henkilöstöjärjestelyt hallinnossa

Esitys 6.1: Siirretään talousarviossa hyvinvointilautakunnan alaisten palvelujen toimistosihteerin kustannuspaikalle ”hyvinvointilautakunnan hallinto”. Nyt kustannuspaikkoina ovat liikuntapalvelut (65 %) ja nuorisopalvelut (35 %).

Perustelu: Toimistosihteerin työpanos kohdistuu kaikille lautakunnan alaisille tehtäväalueille. Kirjanpidossa työpanosta voidaan jyvittää nykyistä tarkemmin eri tehtäväalueille.

Esitys 6.2: Siirretään lasten ja nuorten liikuntakoordinaattori liikuntapalvelujen tehtäväalueelta hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen tehtäväalueelle. Ei kustannusvaikutusta.

Perustelu: Koordinaattorin työn sisältö kattaa useita hyvinvointilautakunnan tehtäväalueita.

Esitys 6.3: Muutetaan tehtävänimike ”hyvinvointikoordinaattori” tehtävänimikkeeksi ”hyvinvointipäällikkö”.

Perustelu: 1.8.2021 lukien hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä on muodostettu hyvinvointilautakunnan alainen tehtäväalue, jonka esihenkilönä hyvinvointikoordinaattori toimii. Nimikemuutoksella tehtävänimike saadaan samaksi kuin on nyt muillakin lautakunnan tehtäväalueiden esihenkilöillä. Muutoksella ei ole välitöntä kustannusvaikutusta.

Nuorisovaltuusto antaa lausuntonsa 8.9.2021, seuraparlamentti 2.9.2021 ja kulttuuriparlamentti 14.9.2021.

Hyvinvointilautakunta jatkaa talousarvion käsittelyä myös seuraavassa kokouksessa 26.9.2021.

Oheismateriaalit

- talousarvion tuloslaskelma 2022
- toiminnalliset tavoitteet
- strategian toiminnalliset tavoitteet

Lisätiedot

Matti Hursti p. 050 68067, matti.hursti@ylojarvi.fi

Sivistysjohtaja ehdottaa:

Hyvinvointilautakunta päättää

1. hyväksyä hyvinvointilautakunnan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen, joka pitää sisällään edellä selosteosassa olevat käyttötaloutta koskevat esitykset;
2. hyväksyä edellä selosteosassa kuvatut toiminnalliset tavoitteet kullekin tehtäväalueelle ja;
3. toimittaa talousarvioehdotuksen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Sivistysjohtaja muutettu päätösehdotus:

Hyvinvointilautakunta päättää jättää talousarvion käsittelyn pöydälle ja jatkaa käsittelyä ti 28.9.2021 iltakoulun yhteydessä järjestettävässä ylimääräisessä kokouksessa.

Päätös

Keskustelun jälkeen sivistysjohtaja esitti asian jättämistä pöydälle ja käsittelyn jatkamista 28.9.2021 lautakunnan iltakoulun yhteydessä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen edustaja Katja Luojus poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Hyväksyttiin.
